

לפרשת בהעלותך – תשע"ד

ה"נונים" הפוכים ומשמעותם

דר' עמיחי פישלר

פרשת בהעלותך כוללת בתוכה נושאים מגוונים - מתחילים בהדלקת הנרות, ועוברים בקידוש הלווים לעבודת בית המקדש. לאחר מכן עוסקת התורה בפסח היחיד שחגגו בני ישראל במדבר, ובתיאור נסיעת המחנות. לאחר מכן עוברת התורה לעסוק במתאוונים ובמתאוונים, ומסיימת בחטא לשון הרע של מרים ומשה, בעבורו נענשה ממרים בצרעת. במובן מסוים אנו רואים פה ירידה מאיגרא רמה לבירא עמיקתא. בין השיא שבתחילת הפרשה לבין השפל שבסופה מפרידים שני פסוקים "וַיְהִי בְנֹסֶע הָאָרֶן, וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה: קוּמָה יְהוָה, וַיִּפְצוּ אִיִּבֶיךָ, וַיִּנְסוּ מִשְׁנֵאִיךָ, מִפְּנֵיךָ; וַבְּנַחָה, יֹאמֶר: שׁוּבָה יְהוָה, רַבְּבוֹת אֶלְפֵי יִשְׂרָאֵל"; פסוקים אלו מעוררים תמיהה, ראשית מה מעשם בחלק זה, ושנית למה הם מופרדים בסימנים מיוחדים מהפסוקים שלפניהם ושלאחריהם? כבר רש"י עמד על התמיהה וכתב "עשה לו סימניות מלפניו ומלאחריו לומר שאין זה מקומו, ולמה נכתב כאן? כדי להפסיק בין פורענות (ההזדרזות לעזוב את הר סיני) לפורענות (המתאוונים והמתאוונים)".

מתוכן הפסוקים משמע כי מדובר בתפילה לקראת מלחמה, ואכן הספורנו כותב כי הפרשיות היו מיועדות כהכנה לכניסה לארץ, שאלמלא חטא המרגלים, הכניסה הייתה אמורה להיות סמוכה. לפי החזקוני ובעלי התוספות, התפילה הייתה תפילת הדרך של ההולכים למלחמה, והם מתפללים לשוב בשלום מהמלחמה (שובה ה' רבבות ישראל), בעוד שהאבן עזרא מפרש כי השובה מתייחס לשובם של השלום והשלווה לארץ.

מדוע הסימנים המפרידים הם דווקא האותיות נ' הפוכות? המהרש"א במסכת שבת מביא פירוש מעניין. באשרי יושבי ביתך חסרה האות נ'. התלמוד מפרש כי הפסוק שמתחיל באות נ' היה נפלה ירושלים. כנגד זו באה האות נ' הפוכה, להגיד שההיפך - סומך ה' לכל הנופלים, וכי הפסוקים שלפניו הם לעתיד לבוא - קומה ה' ... שובה ה' רבבות אלפי ישראל, ושני הנ' הפוכים כנגד שני חורבנות, אשר משניהם יקום ויגאל עם ישראל.